

Geonius

De Asselen Kuil 10
6161 RD Geleen

Nederweert, 21 maart 2023

Uw kenmerk: -
Ons kenmerk: 23-031
Onderwerp: Brief inspectie beschermde
natuurwaarden blusvoorzie-
ning Pasveld, Margraten

Geachte heer [REDACTED]

Op korte termijn (in 2023) wordt gestart met de uitvoering van werkzaamheden aan de blusvoorziening aan de Pasveld te Margraten (zie bijlage 1, figuur 1 en bijlage 5). Doel van het project is de aanleg van een nieuw gesloten betonnen bluswaterkelder met overloopvoorzieningen en het opschonen van de overige bassins. Een bestaande paddenpoel in het noordoosten wordt vernieuwd aangezien de bestaande folieconstructie kapot en dus lek is.

Voor de uitvoering van deze werkzaamheden heeft gemeente Eijsden-Margraten verzocht een inspectie naar beschermde natuurwaarden uit te voeren. De inspectie maakt inzichtelijk in hoeverre het plangebied leefgebied is van beschermde soorten en of kans is op overtredingen van de Wet natuurbescherming door de uitvoering van de verschillende werkzaamheden. Als deze aanwezig zijn wordt aangegeven welke vervolgstappen nodig zijn. Gemeente Eijsden-Margraten heeft verzocht ook aan te geven op welke manier bij de herinrichting een hogere waarde voor natuur en landschap (door groenvoorzieningen en/of beheer) kan worden ontwikkeld.

De blusvoorziening ligt aan de oostzijde van bedrijventerrein Aan de Fremme aan de oostkant van Margraten en bestaat uit zes open bassins en een poel (goed te zien op de hoogtekaart Nederland, zie bijlage 1, figuur 2). Plaatselijk is in de bassins opslag opgeschoten, veelal in de vorm van wilgen. Andere delen zijn begroeid geraakt met Pitrus. Op de hogere delen en rond de poel staat een aantal vrijstaande bomen. Deze blijven gehandhaafd. De belangrijkste werkzaamheden die gaan worden uitgevoerd in en betreft de aanleg van een nieuw gesloten betonnen bluswaterkelder ter plaatse van bestaand bassin 1 en gedeeltelijk 2, het verdiepen van bassin 3 en de aanleg van nieuwe overloopvoorzieningen tussen de bassins. Ook wordt de aansluiting op de openbare weg (inrit) verbeterd. Voor een impressie van het gebied zie bijlage 2.

Om de betekenis van het plangebied voor beschermde planten en dieren na te gaan is op 8 maart 2023 een inspectiebezoek gebracht. Tijdens het inspectiebezoek is gelet op de geschiktheid van het plangebied en directe omgeving als vaste rust- en/of verblijfsplaats of voortplantingsplaats voor beschermde soorten zoals Das, Steenmarter, vleermuizen, amfibieën en broedvogels. Daarnaast zijn diverse gegevenssets geraadpleegd (Nationale Databank Flora en Fauna, natuurgegevens provincie Limburg) om een indruk te krijgen van mogelijk voorkomende soorten in het plangebied en de omgeving daarvan. De resultaten van het inspectiebezoek en de gegevenscheck zijn verwerkt in deze brief.

Gebiedsbescherming

Goudgroene natuurzone

Het plangebied ligt net buiten de bebouwde kom van Margraten, gemeente Eijsden-Margraten en maakt geen deel uit van het Nationaal natuurnetwerk, in Limburg de Goudgroene natuurzone genoemd (zie bijlage 3, figuur 5). Vervolgstappen ten aanzien de bescherming van de Goudgroene natuurzone (zoals vastgelegd in de provinciale omgevingsverordening) zijn niet nodig.

Natura 2000 gebieden

Het plangebied ligt op een afstand van 1,26 kilometer van Natura 2000 gebied Geuldal (zie bijlage 3, figuur 6). De werkzaamheden in het plangebied kunnen storingsfactoren genereren zoals licht, geluid en optische verstoring. Deze storingsfactoren reiken, gezien de grote afstand, niet tot Natura 2000-gebied Geuldal of andere Natura 2000-gebieden. Significante gevolgen als gevolg van genoemde storingsfactoren kunnen op voorhand uitgesloten worden.

Stikstof kan in de aanlegfase vrijkomen door het gebruik van fossiele brandstoffen en verkeer (met uitstoot van NO_x). Dit kan kilometers verder extra stikstofdepositie in Natura 2000-gebieden tot gevolg hebben. Daarom dient een Aeriusberekening voor de aanlegfase te worden uitgevoerd (in geval gebruik wordt gemaakt van verbrandings-/verwarmingsmotoren met fossiele brandstoffen). In de gebruiksfase is geen sprake meer van mogelijke extra stikstofbelasting.

Soortbescherming

Flora

Het plangebied wordt als grasland beheerd. Uit de gegevensset zijn geen beschermde plantensoorten bekend. De aanwezigheid van beschermde planten kon tijdens het veldbezoek op grond van het aangetroffen biotoop worden uitgesloten.

Fauna - vogels

Met betrekking tot vogelgegevens geldt dat deze in de NDFF niet worden geselecteerd op type waarnemingen zoals 'waarneming broedende vogel of overtrekkend'. De NDFF geeft een overzicht van alle op het moment van opvragen goedgekeurde actuele waarnemingen, dus ook losse waarnemingen (kort pleisterend, overtrekkend) in de NDFF. Dit houdt in dat de informatie ten aanzien van beschermde broedvogels onvoldoende gedetailleerd is (een te geringe informatiewaarde heeft) om concrete uitspraken te doen op basis van deze gegevensset over voorkomen in het plangebied. De gegevens uit de dataset van de NDFF over vogels worden daarom in deze inspectie alleen ter indicatie gebruikt (zie bijlage 3, figuur 7).

Uit de gegevensset van de provincie Limburg (natuurgegevensprovincielimburg.nl) blijkt dat het gebied recent (2021) op schaarse en zeldzame broedvogels is onderzocht. Aangetroffen broedvogels op de bluswatervoorziening waren onder andere: Ekster, Grasmus, Tuinfluiter, Nijlgans en Waterhoen. Algemene broedvogels zijn alleen kwalitatief onderzocht op kilometerhokniveau. Tijdens het inspectiebezoek werd vastgesteld dat het plangebied deel kan uitmaken van het broedgebied van enkele algemenere soorten als Wilde eend, Merel, Winterkoning, Houtduif en Turkse tortel en mogelijk ook Bosrietzanger en Geelgors die in de opslag geschikte nestgelegenheid kunnen vinden. Broedvogels met een jaarrond beschermd nest ontbreken in het plangebied. In de directe omgeving is voor de mogelijk aanwezige algemener voorkomende broedvogels geschikte broedgelegenheid in ruime mate voorhanden.

Alle nesten van broedvogels zijn beschermd zo lang deze in gebruik zijn en de jongen afhankelijk zijn van het nest. Nesten van een aantal soorten genieten een jaarronde bescherming. Versturende werkzaamheden of activiteiten in het broedseizoen zijn niet toegestaan als nesten aanwezig zijn in het plangebied of de nabijheid daarvan. Een indicatie voor de broedperiode is 15 maart tot 15 augustus. Let op: dit is slechts een indicatie, van belang is of broedende vogels aanwezig zijn of niet. Geadviseerd wordt de werkzaamheden op zeer korte termijn uit te voeren. Bij voorkeur wordt pas gestart met de uitvoering van werkzaamheden na 15 juli én na het vrijgeven van het terrein door een ecooloog of ter zake kundige op het gebied van broedvogels.

Uitzondering op bovenstaande zijn werkzaamheden die worden uitgevoerd aan het meest noordwestelijk gelegen bassin (bassin 1), waar de betonnen bodembekleding wordt verwijderd: dit kan vanaf 15 juni. Hier is aanwezigheid van broedvogels of verstoring van nesten op voorhand uit te sluiten door afwezigheid van opgaande begroeiing en geschikte nestplaatsen.

Fauna - zoogdieren

Uit het plangebied zijn geen waarnemingen van zoogdieren bekend. Tijdens het inspectiebezoek werd vastgesteld dat het plangebied mogelijk deel uitmaakt van het leefgebied van enkele algemeen voorkomende kleine knaagdieren (echte muizen), Mol en mogelijk ook soorten als Egel, Haas, Konijn, Steenmarter en Vos. Wissels van Das werden op diverse plaatsen geconstateerd, een verblijfplaats werd niet aangetroffen.

Voor de algemeen voorkomende soorten geldt in geval van ruimtelijke ingrepen een vrijstelling voor het vernietigen van verblijfplaatsen en voor het vangen van deze soorten (om ze indien nodig in veiligheid te brengen). Wel geldt hier de zorgplicht. Deze zorgplicht is in de Wet natuurbescherming opgenomen in artikel 1.11:

1. Eenieder neemt voldoende zorg in acht voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving.
2. De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in elk geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor een Natura 2000-gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende dieren en planten:
 - o dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel,
 - o indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden gevergd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of
 - o voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt.

De zorgplicht kan worden ingevuld door dieren voorafgaand aan de uitvoering van de werkzaamheden ruimschoots de kans te geven uit te wijken naar delen van de bassins waar geen werkzaamheden worden uitgevoerd.

Tijdens het veldbezoek werd vastgesteld dat het plangebied deel uit kan maken van het leefgebied van Steenmarter. Sporen ontbreken echter net als geschikte vaste voortplantings- en rustplaatsen.

Verblijfplaatsen voor vleermuizen ontbreken in het plangebied. Het plangebied maakt naar verwachting deel uit van het foerageergebied van vleermuizen. Na de ingreep blijft het gebied deze functie behouden. Aantasting van foerageergebied en/of vliegroutes treedt niet op.

Op grond van de aangetroffen situatie ter plaatse kan de aanwezigheid van vaste rust- en verblijfplaatsen van soorten met een beschermde voortplantings- en rust worden uitgesloten. Nader onderzoek of een ontheffing voor soorten onder dit beschermingsregime is niet nodig.

Overige beschermde soorten

Uit het plangebied zijn geen waarnemingen van overige beschermde soorten bekend. Tijdens het inspectiebezoek werd vastgesteld dat de poel mogelijk deel uitmaakt van het leefgebied van enkele algemeen voorkomende soorten amfibieën zoals Bruine kikker of Gewone pad. Hoewel de poel lek is, werd tijdens het veldbezoek geconstateerd dat de poel water hield ten tijde van het inspectiebezoek. In geval van droogval geldt dat eventueel aanwezige eitjes of larven van amfibieën dit niet overleven. Geadviseerd wordt de poel zo spoedig mogelijk te dempen. Uit het oogpunt van de zorgplicht dienen de volgende voorzorgsmaatregelen te worden genomen:

- Leegpompen met een voorziening zodat geen eventueel aanwezige dieren in de pomp terecht komen ('wasmachinetrommel').
- Kleine laag water in de poel laten staan en deze met een steeknet leegscheppen.
- Eventueel aanwezige dieren tijdelijk in emmers zetten en zo spoedig mogelijk verplaatsen naar een geschikte poel in de directe omgeving.

Als dempen niet kan vóór 15 maart, dienen de werkzaamheden aan het herstel van de poel te worden uitgesteld tot 1 september of het moment waarop de poel door warm weer en/of de lekkage geheel is drooggevalen en niet meer als voortplantingsplaats voor amfibieën kan functioneren.

Het plangebied is van betekenis voor meer algemeen voorkomende en niet-beschermde soorten. Nader onderzoek of een ontheffing voor soorten onder dit beschermingsregime is niet nodig. Wel geldt altijd de zorgplicht.

Conclusie Wet natuurbescherming

Met inachtneming van bovenstaande maatregelen is het aanvragen van een ontheffing Wet natuurbescherming voor het uitvoeren van deze werkzaamheden niet nodig. Er zijn vanuit de Wet natuurbescherming geen belemmeringen om dit project op deze wijze uit te voeren.

Voor alle voorkomende dieren geldt altijd de zorgplicht, zoals opgenomen in de Wet natuurbescherming, artikel 1.11:

1. *Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving.*
2. *De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in elk geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor een Natura 2000-gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende dieren en planten:*
 - *dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel,*
 - *indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden gevegd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of*
 - *voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt.*

Aanbevelingen natuurvriendelijke inrichting

De nieuwe inrichting van het perceel kan voor tal van planten en dieren 'onderdak' bieden, specifiek voor soorten van het kleinschalig agrarisch cultuurlandschap. Hieronder zijn enkele aanbevelingen opgenomen die kunnen bijdragen aan het vergroten van leefgebied voor planten en dieren. De genoemde maatregelen dragen bij aan het creëren van rust- en schuilmogelijkheden en verblijfsplaatsen voor insecten, broedvogels en kleine zoogdieren en mogelijk ook voor Hazelworm en diverse soorten amfibieën.

Ontwikkelen bloemrijk grasland

Met een maai- en afvoerbeheer is het mogelijk bloemrijke en schralere delen te ontwikkelen en in stand te houden. Deze situaties dragen bij aan het herstel van kruidenrijke situaties met soorten van minder voedselrijke omstandigheden. Het beheer van de bloemrijke taluds is eenvoudig: afhankelijk van de groeikracht van de vegetatie kan één tot twee keer per jaar worden gemaaid. Het maaisel dient te worden afgevoerd.

Bij voorkeur wordt sinusbeheer¹ uitgevoerd waarbij per maaibeurt circa 70% van de vegetatie wordt gemaaid en afgevoerd, 10% van het maaisel blijft liggen en 20% over blijft staan. Dit biedt insecten, kleine zoogdieren en (broed)vogels geschikte schuil-, overwinterings- en broedmogelijkheden (zie bijlage 4, figuur 8 voor een verbeelding van het beheer).

Ontwikkelen van kleine open plekken in het grasland

Het grootste deel van de Nederlandse bijen nestelt in de grond. Het creëren van nestgelegenheid (of het beschermen van al bestaande nestlocaties) is van belang om populaties van wilde bijen te behouden en bevorderen.

Bij het inrichten van nestlocaties is het van groot belang dat de afstand tussen de nestlocaties en een bloemrijke vegetatie niet al te groot is. Goede nestlocaties zijn droog, hebben weinig vegetatie en liggen op een zonnige plaats. Bij voorkeur worden kleine open plekken aangelegd op zuid-geëxponeerde hellingen.

Plaatsen van dood hout (takkenrillen/stobben)

Snoei- en ander takhout van bomen kan in de lengte los op elkaar worden gestapeld tot een takkenwal of takkenril (eventueel tussen rijen palen). Dit kan bijvoorbeeld aan de randen van het perceel. De hoogte van een takkenwal of houtril bedraagt een tot anderhalve meter. De rillen bieden nest-, voedsel- en schuilgelegenheid voor vogels, voortplantings-, voedsel- en schuilplaats voor kleine zoogdieren en amfibieën en zijn een nette en goedkope manier van verwerking van snoeimateriaal mét winst voor natuur.

¹ Zie onder meer: <https://edepot.wur.nl/404139>

Aanplant bomen en/of een 'tiny forest'

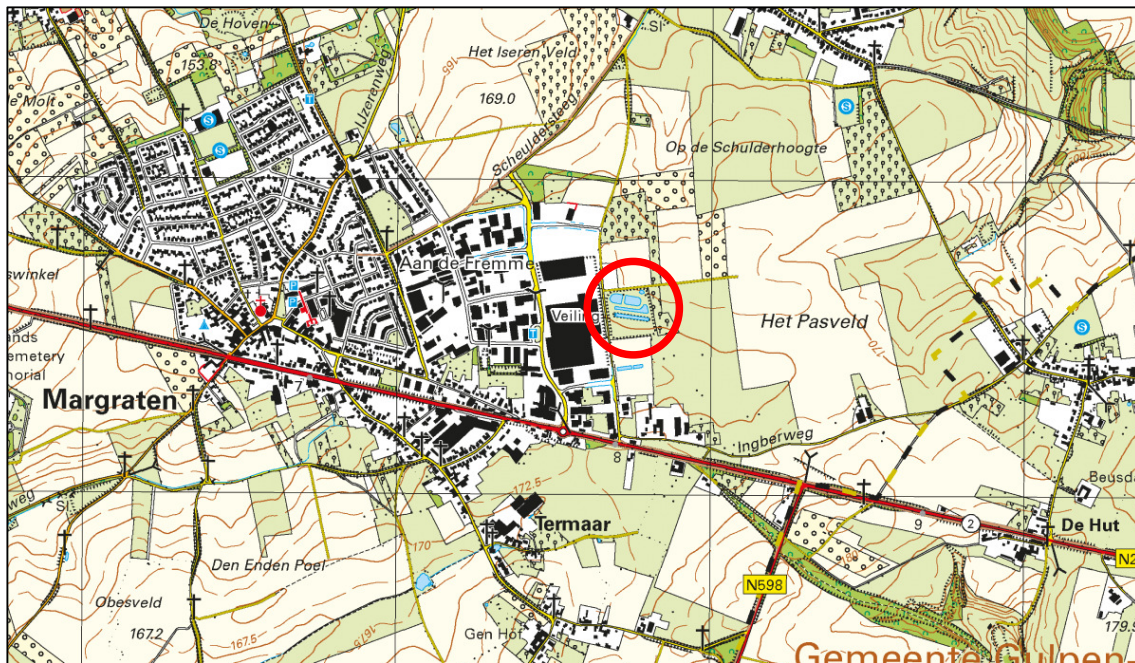
Aan de randen van de bassins kunnen enkele kleine landschapselementen worden aangelegd. Hierbij is te denken aan het aanplanten van een haag aan de buitenranden van het betreffende perceel en het planten van enkele fruitbomen. Het aanplanten van een klein bosje met inheemse soorten (met soorten als Zomereik, Zoete kers, Linde en Haagbeuk) kan eveneens worden overwogen. De nu al plaatselijk aanwezige bomen vormen een uitstekende uitgangssituatie en blijven gehandhaafd.

Met vriendelijke groet,

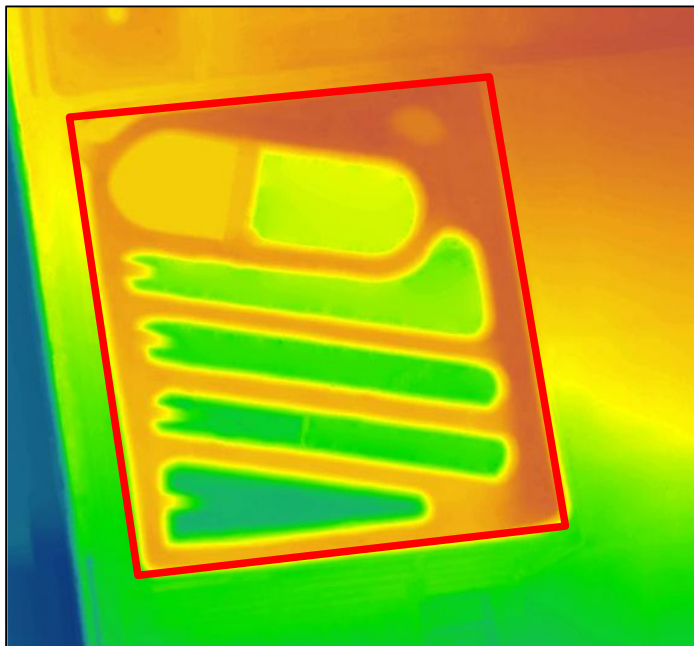

Bureau Meervelt

Bijlage 1: Foto's impressie plangebied

Figuur 1: Ligging plangebied (<https://topokaartnederland.nl>).

Figuur 2: Detail hoogtekaart (AHN.nl). Rood = hooggelegen, blauw = laaggelegen.

Bijlage 2: Impressie plangebied

Figuur 3: Beeld van de met wilgen begroeid geraakte delen.

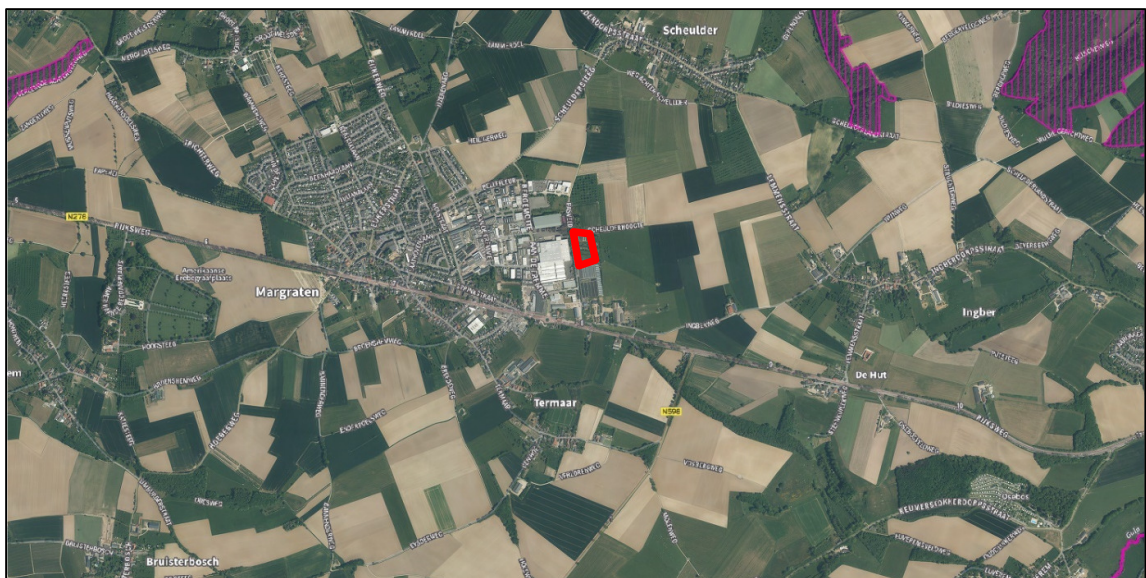

Figuur 4: Zicht op het functionele deel van de blusvijver.

Bijlage 3: Natuurnetwerk, Natura 2000 en gegevens NDFF

Figuur 5: De Bronsgroene landschapszone (met blauwgrijze markering) ligt zuid van het plangebied.

Figuur 6: Het plangebied ligt op een afstand van 1,2 kilometer van Natura 2000 gebied Geuldal.

NDDF blusbuffer

alle waarnemingen

87 records

● Middelpunt < 1km²

● Middelpunt > 5km²

● Middelpunt 1km² - 5km²

■ Vlak

0 200

schaal 1 : 5000

De NDDF is de meest omvangrijke landelijke informatiebron van verspreidingsgegevens en bevat betrouwbare waarnemingen van planten en dieren in Nederland. Nieuwe gegevens worden met regelmaat toegevoegd. Alle gegevens in de NDDF zijn door soortexperts gevalideerd. Nader (veld-)onderzoek kan noodzakelijk zijn om aanwezigheid van een soort te bevestigen of uit te sluiten.

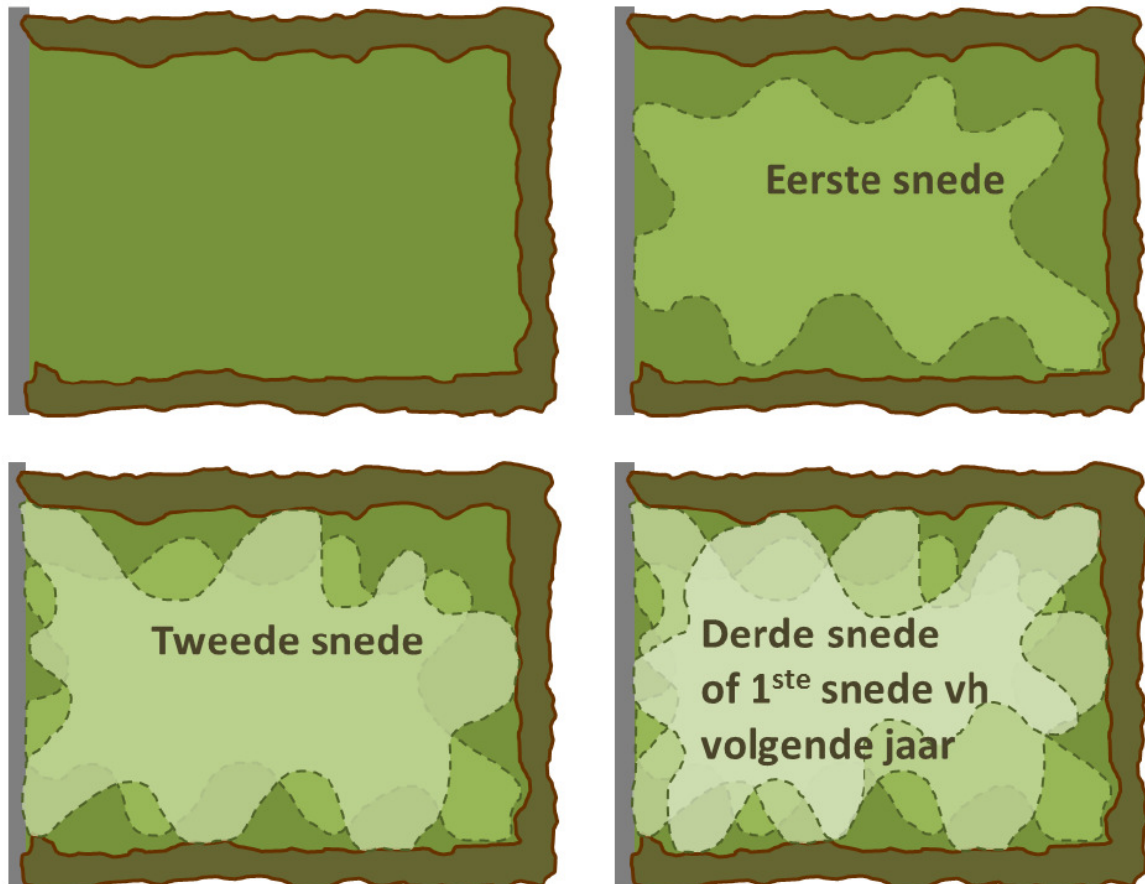
8 maart 2023 13:50:39

1

Auteur: Raymond Pahlplatz

Figuur 7: Geraadpleegde gebied met geaggregeerde gegevens NDDF (8 maart 2023).

Bijlage 4: Verbeelding maaien met sinusbeheer

Figuur 8: Voorbeeld van uitvoering sinusbeheer.

Bijlage 5: Bestekstekening.

